

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีจากการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร

ตอนที่ 2 การนำชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรีมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีจากการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ร่างชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ แนวการจัดประสบการณ์ และเอกสารประกอบชุดกิจกรรม จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ฉบับร่าง จำนวน 3 คน (รายชื่อตั้ง ภาคผนวก ก) โดยผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ฉบับร่างพบว่า ด้านเนื้อหาของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ช่วยให้การดำเนินการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานและบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรีมาใช้กับเด็กปฐมวัยได้เหมาะสม ด้านสื่อการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับชุดกิจกรรม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านการจัดกิจกรรม สื่อการสอน ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงเพื่อให้เป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่พร้อมจะทดลองใช้ได้แก่ การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและควรส่งเสริมการใช้สื่อที่มีในท้องถิ่นใกล้ตัวเด็ก ในบางกิจกรรมต้องใช้เวลานาน เนื้อหาบางด้านค่อนข้างยากต้องคำนึงถึงวัยและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญและวิธีการประเมินที่หลากหลาย

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาชุดจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี	4	5	4	4.33	0.58	มาก
2. ความต้องการของชุมชนในการพัฒนาชุดจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3. หลักการของชุดจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี	4	3	3	3.33	0.58	ปานกลาง
4. กิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี	4	5	4	4.33	0.58	มาก

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัด สุพรรณบุรี (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
5. เนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถาน และบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัยช่วยให้ การดำเนินการเรียนการสอนบรรลุตาม จุดมุ่งหมาย	4	4	3	3.67	0.58	มาก
6. กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านแหล่งโบราณสถาน และบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัยสุพรรณบุรี มาใช้กับเด็กปฐมวัยได้เหมาะสม	5	4	4	4.33	0.58	มาก
7. สื่อการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้การ จัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
8. วิธีการวัดและประเมินผลสามารถ ตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายของ ชุดจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4	5	4	4.00	1.00	มาก
9. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตาม แผนการจัดการเรียนการสอน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
10. หน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีจำนวนหน่วยเหมาะสมกับเด็ก	5	4	5	4.67	0.58	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่จังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า ความสอดคล้องของชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักการ ของชุดจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัย

เขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.58) และที่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้มีจำนวนหน่วยเหมาะสมกับเด็ก ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.58) ส่วนรายชื่ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การนำชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถาน และบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรีมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้

ดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นฐานแล้วนำมาสร้างแบบสอบถามภูมิปัญญาด้านโบราณสถานของ จังหวัดสุพรรณบุรีในการพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถาน และบุคคลสำคัญในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับอนุบาล ผู้ปกครองนักเรียน ผลการตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลได้เลือกด้านโบราณสถานมา 4 แห่ง ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถาน ผู้ให้ข้อมูลได้ให้คำแนะนำและเรียงลำดับเนื้อหาที่จะนำมา จัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย ดังนี้

(1) วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วัดนี้มีอายุตั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ คือ ประมาณ 800 ปีมาแล้ว เป็นอย่างต่ำ ซึ่งความจริงอาจสามารถกำหนดอายุได้มากกว่านี้เพราะที่ตั้งของวัดมีลักษณะเป็นศูนย์กลาง ของชุมชนหรือเมืองบริเวณนี้ คือ เมืองเชลียง ซึ่งเป็นเมืองที่มีชีวิตอยู่ร่วมสมัยกับยุคทวารวดี วัดนี้เป็นวัด สำคัญของเมืองเชลียง ปรากฏหลักฐานแน่ชัดในศิลาจารึกหลักที่ 1 และในสมัยกรุงธนบุรี เมื่อสมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราชเสด็จไปปราบชุมนุมพระฝางเมืองสวางคบุรี แล้วได้เสด็จสมโภชพระบรมธาตุเมือง เชลียงนี้ด้วยและวัดนี้ยังเป็นที่ยังเป็นที่สร้างน้ำมูรธาภิเษก สำหรับพระเจ้าแผ่นดินใหม่ที่จะขึ้นเสวยราชสมบัติมาแต่ ครั้งโบราณกาล

(2) วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่ามีอายุราว 1,200 ปี ตั้งอยู่ริมถนนมาลัยแมน ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า วัดป่า ภายในวิหารเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่โตปาง ปาเลไลยก์ ในพงศาวดารเหนือกล่าวไว้ว่าพระเจ้ากาเตทรงให้มอญน้อยมาบูรณะวัดป่าเลไลยก์ ภายหลังปี พ.ศ. 1724 เล็กน้อย หลวงพ่โตเป็นพระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์ ศิลปะสมัยอู่ทอง สุพรรณภูมิ (คือ ประทับ นั่งห้อยพระบาท) มีนักปราชญ์หลายท่านว่า เดิมคงเป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา สร้างไว้กลางแจ้งอย่าง พระพนัญเชิงสมัยแรก ต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมใหม่และทำเป็นปางป่าเลไลยก์ ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ภายในองค์พระพุทธรูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ 36 องค์ ที่ได้มาจากพระมหาเถรโลกลายวัดป่าเลไลยก์ มีความเกี่ยวข้องกับวรรณคดีอันลือชื่อของไทย คือ เสภาขุนช้างขุนแผน นิราศเมืองสุพรรณของสุนทรภู่ ปัจจุบันวัดป่าเลไลยก์ มีสถานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร

(3) พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงพระคชาธารออกศึก และองค์เจดีย์ยุทธหัตถี สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างเจดีย์ขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะในสงครามยุทธหัตถีที่ทรงมีต่อพระมหาอุปราชาแห่งพม่า เมื่อเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2135 และในปี พ.ศ. 2495 กองทัพบกได้บูรณปฏิสังขรณ์องค์เจดีย์ขึ้นใหม่ โดยสร้างเป็นเจดีย์แบบลังกาทรงกลมใหญ่ สูง 66 เมตร ฐานกว้างด้านละ 36 เมตร ครอบเจดีย์องค์เดิมไว้

(4) เมืองโบราณอู่ทอง ต้นกำเนิดประวัติศาสตร์ อารยธรรมสุวรรณภูมิ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบลอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีหลักฐานทางโบราณคดีที่สันนิษฐานได้ว่า เคยเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรทวารวดีและเป็นศูนย์กลางของดินแดนสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชาติพันธุ์ต่าง ๆ ก่อนจะหลอมรวมเป็นชาติไทยในปัจจุบันเมืองโบราณอู่ทองตั้งอยู่ในเขตอำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จากการศึกษาภาพถ่ายทางอากาศพบว่าเมืองโบราณอู่ทองเป็นเมืองที่มีคูน้ำและคันดินล้อมรอบ ตั้งอยู่ริมลำน้ำจรเข้สามพัน ผังเมืองเป็นรูปวงรี ทอดตัวไปตามแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปทางตะวันตกเฉียงใต้ มีขนาดความกว้างประมาณ 1 กิโลเมตร และยาวประมาณ 2 กิโลเมตร มีระดับความสูงของพื้นที่ตัวเมืองจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 6 เมตร จากการศึกษาทางโบราณคดีเท่าที่ผ่านมามีรายงานว่า เมืองโบราณอู่ทองมีมนุษย์อยู่อาศัยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประมาณ 2,500 ปีมาแล้ว โดยได้พบหลักฐานประเภทขวาน หินขัด ลูกปัด ภาชนะดินเผา เหล็กในสำหรับปั่นด้าย ขวานสำริด ฆมวก หอก และเครื่องมือเครื่องใช้โลหะอื่น ๆ อีกมากมาย ชุมชนในสมัยนี้เป็นชุมชนในสังคมเกษตรกรรม เนื่องจากสภาพที่ตั้งชุมชนเป็นเขตที่ราบขั้นบันไดต่ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ ทำให้สามารถทำการเพาะปลูกได้ผลดี จนชุมชนตั้งหลักแหล่งได้อย่างถาวร ประกอบกับสามารถติดต่อกับชายฝั่งทะเลได้สะดวก จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ชุมชนโบราณในบริเวณเมืองอู่ทองสามารถพัฒนาสภาพสังคมและเศรษฐกิจจนขยายตัวเข้าสู่สังคมเมืองได้

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรี บุคคลสำคัญได้ร่วมสร้างสรรค์คุณงามความดีที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่อนุชนรุ่นหลังควรจะได้รับและเชิดชูคุณงามความดี ตลอดจนการนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตเป็นคนดีของสังคมต่อไป ในงานวิจัยในครั้งนี้ได้เลือกบุคคลสำคัญของชาวสุพรรณบุรีได้เลือกมา 4 ท่าน ดังนี้

(1) สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ เมืองพิษณุโลก ในปีพุทธศักราช 2098 เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระมหาธรรมราชาและพระวิสุทธิกษัตริย์ทรงถูกส่งตัวไปอยู่เมืองหงสาวดี ตั้งแต่พระชนมายุ 9 พรรษา ประทับอยู่จวบจนพระชนมายุ 16 พรรษา จึงได้เสด็จกลับไปประทับอยู่ที่เมืองพิษณุโลก ในปีพุทธศักราช 2114 สมเด็จพระมหาธรรมราชาโปรดฯ ให้สถาปนาเป็นองค์รัชทายาทปกครองหัวเมืองเหนือ

ขณะที่ปกครองหัวเมืองเหนือนั้น ทรงปราบปรามและป้องกันบ้านเมืองให้รอดพ้นจากการรุกรานของข้าศึก ด้วยพระปรีชาสามารถและความกล้าหาญ และในปีพุทธศักราช 2127 ทรงประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นกับพม่า อีกต่อไป

(2) นายบรรหาร ศิลปอาชา (19 สิงหาคม พ.ศ. 2475 – 23 เมษายน พ.ศ. 2559) เป็นนักการเมืองชาวไทย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทยคนที่ 21 ประธานกรรมการมูลนิธิบรรหาร-แจ่มใส ศิลปอาชา ประธานที่ปรึกษาพรรคชาติไทยพัฒนาอดีตนายกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี 11 สมัย อดีตนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อดีตนายกสภาสถาบันการพลศึกษา อดีตรองกรรมการผู้จัดการ บริษัท สหศรีชัยก่อสร้าง จำกัด และอดีตนายกสภาพรรคชาติไทย ทั้งเป็นพี่ชายของชุมพล ศิลปอาชา อดีตรองนายกรัฐมนตรี

(3) คุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ ชื่อเล่น ผึ้ง หรือชื่อจริง รำพึง จิตรหาญ นักร้องเพลงลูกทุ่งเจ้าของฉายา ราชนิลุท่ง ได้ชื่อว่ามีน้ำเสียงออกอ่อนหวาน จำเนื้อร้องได้แม่นยำทั้งที่ไม่รู้หนังสือ และเป็นแม่แบบให้กับนักร้องรุ่นหลัง รำพึง จิตรหาญ เกิดที่ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท โตะที่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรของนายสำราญ-นางเล็ก จิตรหาญ ครอบครัวมีอาชีพรับจ้างทำไร่ไถ้อ้อย เกิดในครอบครัวยากจน เป็นลูกคนที่ 5 ของบ้านในจำนวน 12 คน รำพึงชื่นชอบการร้องเพลงลูกทุ่งตั้งแต่เด็ก ถึงแม้ว่าเธอจะอ่านหนังสือไม่ออกแต่ก็มีความจำดีเยี่ยม เธอเริ่มหัดร้องเพลงและเข้าประกวดตามงานต่าง ๆ ตั้งแต่อายุ 8 ปี โดยใช้ชื่อว่า น้ำผึ้ง ณ ไถ้อ้อย เธอเข้าประกวดล่ารางวัลไปทั่ว และต่อมาอยู่กับวงดนตรีที่กรุงเทพฯ กับ ดวง อนุชา ตั้งแต่อายุประมาณ 10 ขวบ แต่ยังไม่ได้เป็นนักร้องอาชีพก็กลับบ้าน อำเภอสองพี่น้อง

(4) คุณแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ มีนามจริงว่านางเกลียว เสรีจกิจ เกิดเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2490 ที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรนายอึ้ง-นางปลัด เสรีจกิจ แม่ขวัญจิตเริ่มฝึกร้องเพลงพื้นบ้านกับพ่อไสว วงษ์งาม และแม่บัวผัน จันทร์ศรี ตั้งแต่อายุได้ 15 ปี ท่านเป็นผู้ที่สนใจเพลงพื้นบ้านอย่างยิ่ง ประกอบกับมีพรสวรรค์ทางด้านนี้ ทำให้ร้องเพลงพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเพลงอีแซว แม่ขวัญจิตเป็นแม่เพลงที่มีปฏิภาณไหวพริบดี สำนวนกลอนคมคาย เป็นที่จับใจของผู้ชมผู้ฟัง ท่านสามารถนำเหตุการณ์ปัจจุบันมาร้องเป็นเพลงอีแซวเพื่อสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชนได้อย่างมีศิลปะ ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วประเทศ จนกลายเป็นแม่เพลงที่เป็นสัญลักษณ์ของแม่เพลงพื้นบ้านแห่งจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากการตอบแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี แล้วจัดทำแผนการจัดประสบการณ์จำนวน 10 หน่วย โดยเลือกเนื้อหาจากความต้องการ

สูงสุดและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยไปใช้ทดลองใน 20 โรงเรียน โดยทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ ด้านโบราณสถานกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 5 หน่วยประสบการณ์ ได้แก่ หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ และหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานเมืองโบราณอู่ทอง และหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานเรื่องความภูมิใจในท้องถิ่นและชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรีกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 5 หน่วยประสบการณ์ ได้แก่ หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราช หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่อง นายบรรหาร ศิลปอาชา หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่องคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ และหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่องคุณแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ และหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่องความภูมิใจในท้องถิ่น รวมทั้งหมดเป็น 10 หน่วย

ตารางที่ 4.2 ผลการตอบแบบสอบถามด้านภูมิปัญญาด้านโบราณสถาน

รายการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถาน และบุคคลสำคัญจังหวัดสุพรรณบุรี	ร้อยละ	คัดเลือกได้ ลำดับที่
1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถาน		
1.1 เมืองโบราณอู่ทอง	67.31	3
1.2 วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร	70.51	2
1.3 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	75.13	1
1.4 ศาลเจ้าหลักเมือง	58.08	5
1.5 ดอนเจดีย์ (พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์)	65.13	4
1.6 คันทินโบราณ (เขื่อนโบราณเมืองอู่ทอง)	56.02	6
1.7 วัดสนามไชย (ร้าง)	50.90	9
1.8 เมืองโบราณสำนักตะโก	48.08	12
1.9 แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร	53.59	8
1.10 วัดแค คุ่มขุนแผน และต้นมะขามยักษ์	54.78	7
1.11 พุทธมณฑลประจำ จ.สุพรรณบุรี	46.02	13
1.12 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จ.สุพรรณบุรี	45.38	14

ตารางที่ 4.2 ผลการตอบแบบสอบถามด้านภูมิปัญญาด้านโบราณสถาน (ต่อ)

รายการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถาน และบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี	ร้อยละ	คัดเลือกได้ ลำดับที่
1.13 เมืองโบราณบ้านคูเมือง	49.61	10
1.14 วัดพระนอนและอุทยานมัจฉา	42.52	15
1.15 วัดโหนดงหน่ง (เจดีย์วัดโหนดงหน่ง)	48.46	11
1.16 อื่น (ระบุ).....		
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญ		
2.1 สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	75.21	1
2.2 สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณศิริ)	42.73	5
2.3 พุ่มพวง ดวงจันทร์	67.73	4
2.4 ฯพณฯ นายบรรหาร ศิลปอาชา	69.23	3
2.5 คุณขวัญจิต ศรีประจันต์ (เพลงพื้นบ้าน-อีแซว)	69.44	2
2.6 คุณไวพจน์ เพชรสุพรรณ	42.52	6
2.7 คุณสายัณห์ สัญญา (อำเภอดำเนินนางบวช)	36.11	9
2.8 คุณเสรี รุ่งสว่าง (นักร้องจากอำเภอบางปลาม้า)	40.60	8
2.9 คุณศรเพชร ศรสุพรรณ (เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งชาวไทย จากจังหวัดสุพรรณบุรี)	31.62	10
2.10 คุณสุรพล สมบัติเจริญ (เจ้าของเพลงดัง "16 ปี แห่งความหลัง")	42.09	7
2.11 อื่นๆ (ระบุ).....		

*เกณฑ์การคัดเลือก 4 อันดับแรก และมีคาร้อยละ 60 ขึ้นไป

จากตารางที่ 4.2 ผลการสำรวจข้อมูลทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปและแนวทางในการจัดทำชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแหล่งโบราณสถานและบุคคลสำคัญของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคาร้อยละ 60 ขึ้นไป และอยู่ใน 4 อันดับแรกของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านโบราณสถาน ประกอบด้วย หน่วยวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เทากับ 71.13 หน่วยวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร เทากับ 70.51 หน่วยเมืองโบราณอู่ทอง เทากับ 67.31 และหน่วยดอนเจดีย์ (พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์) เทากับ 65.13 ด้านที่ 2 ด้านบุคคลสำคัญสุพรรณบุรี

ประกอบด้วย หน่วยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เท่ากับ 75.21 หน่วยคุณขวัญจิต ศรีประจันต์ เท่ากับ 69.44 หน่วย ฯพณฯ นายบรรหาร ศิลปอาชา เท่ากับ 69.23 และหน่วยคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ เท่ากับ 67.73 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโบราณสถานวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.49	0.59	น้อย	2.74	0.44	มาก
2. การเดินตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.50	0.58	น้อย	2.92	0.27	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.32	0.56	น้อย	2.92	0.27	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.55	0.66	ปานกลาง	2.76	0.59	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.47	0.63	น้อย	2.96	0.20	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจรวมมือในการทำงานกลุ่ม	1.52	0.63	ปานกลาง	2.93	0.26	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.64	0.63	ปานกลาง	2.66	0.47	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนขณะทำกิจกรรม	1.59	0.57	ปานกลาง	2.84	0.37	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.58	0.76	ปานกลาง	2.82	0.38	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.48	0.62	น้อย	2.66	0.47	มาก

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดานโบราณสถานวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ก่อนและหลัง การทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ดานสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.48	0.75	น้อย	2.84	0.37	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.69	0.76	ปานกลาง	2.64	0.48	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	1.93	0.68	ปานกลาง	2.82	0.39	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.95	0.75	ปานกลาง	2.82	0.38	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.48	0.79	น้อย	2.48	0.50	ปานกลาง
ดานอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.55	0.76	ปานกลาง	2.66	0.47	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.85	0.69	ปานกลาง	2.74	0.44	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.69	0.46	ปานกลาง	2.82	0.38	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.81	0.71	ปานกลาง	2.84	0.37	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.48	0.50	น้อย	2.92	0.27	มาก
ภาพรวม	1.60	0.26	ปานกลาง	2.79	0.16	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการจัดประสบการณ์และความภูมิใจในตนเอง หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ การปฏิบัติตามสัญญาณ ($\bar{X} = 1.32$, S.D.=0.56) และด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญาหลังการทดลองอยู่ในระดับที่ดีขึ้น หลังการทดลองด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 2.96$, S.D.=0.20) สรุปโดยภาพรวมก่อนการทดลองพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคมและสติปัญญา ($\bar{X} = 1.60$, S.D.=0.26) แต่หลังจากการทดลองมีพัฒนาการที่ดีขึ้นโดยภาพรวม ($\bar{X} = 2.79$, S.D.=0.16)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดป่าเลไลยก์
วรวิหาร ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.93	0.79	ปานกลาง	2.69	0.46	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.99	0.75	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.96	0.75	ปานกลาง	2.53	0.64	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.91	0.69	ปานกลาง	2.85	0.36	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	2.18	0.79	ปานกลาง	2.76	0.44	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	2.17	0.79	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	2.28	0.77	ปานกลาง	2.69	0.46	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.93	0.72	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	2.22	0.93	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	2.22	0.70	ปานกลาง	2.99	0.14	มาก

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดป่าเลไลยก์
วรวิหาร ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	2.33	0.88	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	2.35	0.81	ปานกลาง	2.51	0.51	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.33	0.47	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.49	0.72	น้อย	2.61	0.50	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.96	0.88	ปานกลาง	2.84	0.38	มาก
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.65	0.86	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.62	0.73	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.69	0.46	ปานกลาง	2.55	0.50	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.84	0.65	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.47	0.50	ปานกลาง	2.68	0.48	มาก
ภาพรวม	1.97	0.23	ปานกลาง	2.66	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านอารมณ์-จิตใจ รายข้อ คือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.47$, S.D.=0.50) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.68$, S.D.=0.48) และด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านสติปัญญาหลังการทดลองอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม รายข้อ คือ มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน ($\bar{X} = 2.99$, S.D.=0.14) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานพระบรม-
ราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.81	0.64	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.69	0.62	ปานกลาง	2.85	0.36	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.24	0.42	น้อย	2.65	0.48	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.12	0.48	น้อย	2.85	0.36	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.40	0.49	น้อย	2.85	0.36	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	1.08	0.27	น้อย	2.75	0.43	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.21	0.41	น้อย	2.70	0.46	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.56	0.50	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.49	0.65	น้อย	2.70	0.46	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.52	0.50	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.24	0.43	น้อย	2.60	0.49	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.68	0.73	ปานกลาง	3.00	0.00	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.08	0.27	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.84	0.37	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.47	0.64	น้อย	2.90	0.30	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานพระบรม-
ราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.61	0.63	ปานกลาง	2.75	0.43	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.73	0.54	ปานกลาง	2.65	0.48	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.71	0.45	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.89	0.72	ปานกลาง	2.65	0.48	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.32	0.47	น้อย	2.65	0.48	มาก
ภาพรวม	1.53	0.16	ปานกลาง	2.71	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา ($\bar{X} = 1.12$, S.D.=0.48) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.70$, S.D.=0.46) และด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านอารมณ์-จิตใจ หลังการทดลองอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสติปัญญา รายชื่อ คือ สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ ($\bar{X} = 2.90$, S.D.=0.30) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานเมืองโบราณ
ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.81	0.64	ปานกลาง	2.75	0.43	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.69	0.62	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.24	0.42	น้อย	2.80	0.40	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.13	0.48	น้อย	2.75	0.43	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.40	0.49	น้อย	2.50	0.50	ปานกลาง
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	1.08	0.27	น้อย	2.10	0.30	ปานกลาง
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.21	0.41	น้อย	2.20	0.40	ปานกลาง
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.56	0.50	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.49	0.65	น้อย	2.45	0.50	ปานกลาง
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.52	0.50	ปานกลาง	2.53	0.50	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.24	0.43	น้อย	2.25	0.43	ปานกลาง
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.68	0.73	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.08	0.27	ปานกลาง	2.52	0.50	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.84	0.37	ปานกลาง	2.80	0.40	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.47	0.64	น้อย	2.30	0.46	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถานเมืองโบราณ
ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ราบรื่นแจ่มใส	1.61	0.63	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.73	0.54	ปานกลาง	2.65	0.48	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.71	0.45	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.89	0.72	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.32	0.47	น้อย	2.30	0.46	ปานกลาง
ภาพรวม	1.53	0.16	ปานกลาง	2.52	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านโบราณสถานเมืองโบราณ พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา ($\bar{X} = 1.13$, S.D.=0.48) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.75$, S.D.=0.43) และด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านอารมณ์-จิตใจ หลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลางและมาก ด้านที่ได้ระดับปานกลาง คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว ก่อนการทดลองได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.40$, S.D.=0.49) แต่หลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$, S.D.=0.50) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลางและมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความภูมิใจในท้องถิ่น ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.93	0.79	ปานกลาง	2.73	0.45	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.97	0.76	ปานกลาง	2.72	0.45	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.94	0.74	ปานกลาง	2.59	0.62	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.91	0.69	ปานกลาง	2.86	0.35	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	2.18	0.79	ปานกลาง	2.77	0.43	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	2.17	0.79	ปานกลาง	2.66	0.47	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	2.28	0.77	ปานกลาง	2.71	0.46	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.50	0.65	น้อย	2.55	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.88	0.92	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	2.22	0.70	ปานกลาง	2.99	0.14	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	2.33	0.88	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	2.35	0.81	ปานกลาง	2.51	0.51	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.33	0.47	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.49	0.72	น้อย	2.61	0.50	มาก
5. สามารถพูดคุยกุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.96	0.88	ปานกลาง	2.84	0.38	มาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความภูมิใจในท้องถิ่น ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ดานอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ราบรื่นแจ่มใส	1.65	0.86	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.62	0.73	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.69	0.46	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.84	0.65	ปานกลาง	2.64	0.48	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.47	0.50	น้อย	2.66	0.48	มาก
ภาพรวม	1.93	0.22	ปานกลาง	2.68	0.14	มาก

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านความภูมิใจในท้องถิ่น พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือ ดานอารมณ์-จิตใจ รายข้อ คือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.47$, S.D.=0.50) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.66$, S.D.=0.48) และ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย หลังการทดลองอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม รายข้อ คือ มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน ($\bar{X} = 2.99$, S.D.=0.14) ส่วนด้านอื่น มีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคคลสำคัญเรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.90	0.69	ปานกลาง	2.75	0.43	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.69	0.62	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.63	0.82	ปานกลาง	2.80	0.40	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.29	0.71	น้อย	2.76	0.43	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.63	0.73	ปานกลาง	2.50	0.50	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจรวมมือในการ ทำงานกลุ่ม	1.36	0.72	น้อย	2.18	0.38	ปานกลาง
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.48	0.74	น้อย	2.26	0.44	ปานกลาง
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.77	0.69	ปานกลาง	2.53	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.59	0.74	ปานกลาง	2.47	0.50	ปานกลาง
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.63	0.62	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.51	0.74	ปานกลาง	2.26	0.44	ปานกลาง
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.68	0.73	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.15	0.36	ปานกลาง	2.53	0.50	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.84	0.37	ปานกลาง	2.80	0.40	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.59	0.73	ปานกลาง	2.42	0.49	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคคลสำคัญเรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ดานอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ราบรื่นแจ่มใส	1.71	0.71	ปานกลาง	2.55	0.50	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.82	0.62	ปานกลาง	2.67	0.47	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.80	0.55	ปานกลาง	2.71	0.46	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.97	0.75	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.57	0.73	ปานกลาง	2.34	0.47	ปานกลาง
ภาพรวม	1.68	0.37	ปานกลาง	2.54	0.14	มาก

จากตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านบุคคลสำคัญเรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา ($\bar{X} = 1.29$, S.D.=0.71) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.76$, S.D.=0.43) และด้านสังคม ด้านสติปัญญาและอารมณ์-จิตใจ หลังการทดลองอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายชื่อ คือ การปฏิบัติตามสัญญาณ และด้านสติปัญญา รายชื่อ คือ มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากเท่ากัน ($\bar{X} = 2.80$, S.D.=0.40) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคคลสำคัญเรื่องนายบรรหาร ศิลปอาชา ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.98	0.80	ปานกลาง	2.69	0.46	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	2.04	0.77	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	2.01	0.76	ปานกลาง	2.54	0.63	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.96	0.71	ปานกลาง	2.85	0.36	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	2.22	0.78	ปานกลาง	2.76	0.43	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจรวมมือในการ ทำงานกลุ่ม	2.21	0.79	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	2.31	0.77	ปานกลาง	2.69	0.46	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.98	0.74	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	2.30	0.91	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	2.25	0.70	ปานกลาง	2.99	0.12	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	2.36	0.87	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	2.39	0.80	ปานกลาง	2.52	0.51	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.34	0.47	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.74	0.84	ปานกลาง	2.61	0.50	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	2.01	0.88	ปานกลาง	2.84	0.38	มาก

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกสำคัญเรื่องนายบรรหาร ศิลปอาชา ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.71	0.88	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.68	0.77	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.74	0.53	ปานกลาง	2.51	0.51	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.89	0.68	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.62	0.66	ปานกลาง	2.69	0.47	มาก
ภาพรวม	2.04	0.31	ปานกลาง	2.66	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านด้านบุคลิกสำคัญเรื่องนายบรรหาร ศิลปอาชา พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย ไม่มี ส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านอารมณ์-จิตใจ รายข้อ คือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}$ =1.62, S.D.=0.66) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X}$ =2.69, S.D.=0.47) และหลังการทดลองด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ ด้านสังคม รายข้อ คือ มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน ($\bar{X}$ =2.99, S.D.=0.12) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.85	0.63	ปานกลาง	2.76	0.43	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.74	0.61	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.63	0.48	ปานกลาง	2.81	0.39	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	2.02	1.00	ปานกลาง	2.75	0.44	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.71	0.46	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจรวมมือในการ ทำงานกลุ่ม	1.55	0.50	ปานกลาง	2.52	0.50	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.61	0.49	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.65	0.48	ปานกลาง	2.55	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.71	0.77	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.61	0.49	ปานกลาง	2.56	0.50	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.55	0.64	ปานกลาง	2.52	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.75	0.68	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.10	0.30	ปานกลาง	2.55	0.50	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.99	0.52	ปานกลาง	2.80	0.40	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.65	0.61	ปานกลาง	2.35	0.48	มาก

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.84	0.69	ปานกลาง	2.56	0.50	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.81	0.47	ปานกลาง	2.66	0.47	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.77	0.42	ปานกลาง	2.71	0.45	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.94	0.66	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.44	0.57	ปานกลาง	2.35	0.48	มาก
ภาพรวม	1.75	0.26	ปานกลาง	2.59	0.16	มาก

จากตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย ไม่มี ส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านอารมณ์-จิตใจ รายข้อ คือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.44$, S.D.=0.57) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.35$, S.D.=0.48) และหลังการทดลองด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายข้อ คือ การปฏิบัติตามสัญญาณ ($\bar{X} = 2.81$, S.D.=0.39) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์
ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.93	0.70	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	1.72	0.62	ปานกลาง	2.60	0.49	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.69	0.85	ปานกลาง	2.81	0.39	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.51	0.87	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.73	0.78	ปานกลาง	2.50	0.50	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจรวมมือในการ ทำงานกลุ่ม	1.48	0.81	น้อย	2.31	0.46	ปานกลาง
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	1.58	0.81	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.86	0.73	ปานกลาง	2.55	0.50	มาก
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.60	0.74	ปานกลาง	2.52	0.50	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	1.62	0.62	ปานกลาง	2.57	0.50	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1.51	0.74	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	1.66	0.72	ปานกลาง	2.53	0.50	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.14	0.35	ปานกลาง	2.54	0.50	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.83	0.37	ปานกลาง	2.80	0.40	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.58	0.73	ปานกลาง	2.51	0.50	มาก

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณแม่ช่วยจิต ศรีประจันต์ ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ดานอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.71	0.71	ปานกลาง	2.56	0.50	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.82	0.62	ปานกลาง	2.67	0.47	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.80	0.55	ปานกลาง	2.72	0.45	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.97	0.75	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.56	0.73	ปานกลาง	2.52	0.50	มาก
ภาพรวม	1.72	0.37	ปานกลาง	2.59	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านด้านบุคลิกสำคัญเรื่องคุณแม่ช่วยจิต ศรีประจันต์ พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสังคม รายข้อ คือ การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 1.48$, S.D.=0.18) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X} = 2.31$, S.D.=0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสติปัญญา รายข้อ คือ มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.80$, S.D.=0.40) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญ
เรื่องความภูมิใจในท้องถิ่น ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย						
1. การแสดงท่าทางต่าง ๆ ได้	1.95	0.79	ปานกลาง	2.74	0.44	มาก
2. การเต้นตามจังหวะเพลงและดนตรีได้	2.00	0.75	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
3. การปฏิบัติตามสัญญาณ	1.99	0.75	ปานกลาง	2.64	0.59	มาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา	1.96	0.70	ปานกลาง	2.86	0.35	มาก
5. หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว	2.21	0.78	ปานกลาง	2.79	0.42	มาก
ด้านสังคม						
1. การแสดงความสนใจร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	2.20	0.78	ปานกลาง	2.69	0.46	มาก
2. เคารพกฎกติกาการเล่น	2.28	0.77	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก
3. การรวมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ขณะทำกิจกรรม	1.64	0.76	ปานกลาง	2.48	0.50	ปานกลาง
4. รู้จักลำดับก่อน-หลังเวลาทำกิจกรรม	1.91	0.91	ปานกลาง	2.62	0.49	มาก
5. มีน้ำใจและเอื้อเฟื้อแบ่งปันต่อเพื่อน	2.22	0.69	ปานกลาง	2.99	0.12	มาก
ด้านสติปัญญา						
1. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	2.34	0.85	ปานกลาง	2.53	0.50	มาก
2. การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ	2.37	0.80	ปานกลาง	2.56	0.50	มาก
3. รวมกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอน	2.34	0.47	ปานกลาง	2.77	0.42	มาก
4. มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.56	0.78	ปานกลาง	2.60	0.50	มาก
5. สามารถพูดคุยโต้ตอบได้เข้าใจ	1.94	0.88	ปานกลาง	2.84	0.37	มาก

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญ เรื่องความภูมิใจในท้องถิ่น ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านอารมณ์-จิตใจ						
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่าง ร่าเริงแจ่มใส	1.66	0.85	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
2. การแสดงความพึงพอใจในผลงานตนเอง	1.63	0.73	ปานกลาง	2.64	0.48	มาก
3. ความสนใจและตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	1.69	0.46	ปานกลาง	2.61	0.49	มาก
4. การแสดงความชื่นชมต่อผลงานของผู้อื่น	1.85	0.66	ปานกลาง	2.67	0.47	มาก
5. การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.55	0.60	ปานกลาง	2.68	0.47	มาก
ภาพรวม	1.96	0.24	ปานกลาง	2.69	0.14	มาก

จากตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานด้านหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านบุคคลสำคัญเรื่องความภูมิใจในท้องถิ่น พบว่า ก่อนการทดลองด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอารมณ์-จิตใจ รายข้อ คือ การมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}$ =1.55, S.D.=0.60) แต่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยดีขึ้น ($\bar{X}$ =2.68, S.D.=0.47) และด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย หลังการทดลองอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่างกาย รายข้อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนิ้วมือกับตา ($\bar{X}$ =2.86, S.D.=0.35) ส่วนด้านอื่นมีพัฒนาการอยู่ในระดับ มากตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 สรุปภาพรวมค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโบราณสถาน ก่อนและหลังการทดลอง

แผนการใช้ชุดจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความภูมิใจในตนเอง	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	1.60	0.26	ปานกลาง	2.79	0.16	มาก
วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร	1.97	0.23	ปานกลาง	2.66	0.13	มาก
พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์	1.53	0.16	ปานกลาง	2.71	0.13	มาก
เมืองโบราณ	1.53	0.16	ปานกลาง	2.52	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการจัดประสบการณ์และความภูมิใจในตนเอง หน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโบราณสถาน พบว่า ก่อนการทดลองด้านโบราณสถานที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ และเมืองโบราณ ($\bar{X}=1.53$, S.D.=0.16) และหลังการทดลองอยู่ในระดับที่ดีขึ้น หลังการทดลองด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ($\bar{X}=2.79$, S.D.=0.16)